

รากวัฒนธรรม อาหาร

ระดับการคัดสรร

ตำบล

1. ชื่ออาหาร

ชื่อหลัก : ข้าวกล้องข้าวก่ำ

ชื่ออื่นๆ เช่น ชื่อภาษาถิ่น (ถ้ามี):

2. แหล่ง

ชุมชน อำเภอ อำเภอศรีวิไล ตำบล -

3. ประเภทอาหาร

3.1 หมวดย่อย อาหารพื้นถิ่น

3.2 ลักษณะ อาหารในชีวิตประจำวัน

4. ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ) /อัตลักษณ์ (ที่โดดเด่น) /ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน นั้นๆ

ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ)

ข้าวมี่มีความผูกพันกับวิถีชีวิต ชนบธรรมนิยมประเพณีของคนไทยมาช้านาน และหากเอ่ยถึงข้าว เหนียวดำหลายคนคงนึกถึง ข้าวสารเหนียวสีกระดากะด่าง มองดูแล้วไม่ทำให้นึกอยากรับประทาน แต่น้อยคนนักที่จะทราบว่า เยื่อหุ้มสีดำๆ ของเมล็ดข้าวเหนียวดำที่เราเห็นนั้น อุดมไปด้วยสารประกอบต่างๆ ซึ่งนอกจากจะมีคุณค่าทางโภชนาการที่จำเป็นต่อร่างกายของคนเราแล้ว ยังมีประโยชน์ด้านสรรพคุณทางยาอีกด้วย เกษตรกรมักปลูกร่วมกับข้าวขาวเพราะเชื่อว่าข้าวก่ำเป็นพญา (พระยา) ของข้าวทั้งหลายสามารถปกป้องนาผืนนั้นให้ปราศจากโรคระบาดได้ ข้าวก่ำ (Purple Rice) เป็นข้าวพื้นเมืองของเอเชีย มีหลายชื่อ ชื่อที่ภาคกลางรู้จักกันดีคือ ข้าวเหนียวดำ (Black Sticky Rice) ภาคใต้เรียก เหนียวดำ บางที่ก็เรียกข้าว ข้าวกำนั้นนอกจากจะมีการนำมาบริโภคในรูปของอาหารแล้ว ยังมีการนำมาใช้ในรูปยารักษาโรคอีกด้วย โดยพบว่าในสมัยก่อนหากสตรีใดคลอดลูกและมีการตกเลือดมาก การรักษาก็คือการนำเอาต้นข้าวก่ำมาต้มเคี่ยวน้ำให้งวดลงเล็กน้อยแล้วให้รับประทาน นอกจากนั้นยังมีการนำมาใช้ในการรักษาโรคท้องร่วง โดยจะนำเมล็ดข้าวก่ำมา "หลาม" (แช่น้ำในกระบอกไม้ไผ่แล้วอิงไฟจนสุก) รับประทาน ข้าวก่ำที่พบในประเทศไทยนั้น มีคุณสมบัติที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ประสิทธิภาพการทำงานของระบบภูมิคุ้มกัน เป็นต้น ชาวบ้านนาแสงสาคร ได้เล็งเห็นคุณประโยชน์สำคัญของข้าวก่ำ และเพื่อเป็นการส่งเสริมรายได้แก่ชาวบ้านและชุมชน ผู้นำชาวบ้านและองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ให้การสนับสนุนในการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การผลิตข้าวก่ำ รวมถึงการส่งเสริมเทคโนโลยีในการผลิตข้าวก่ำ ซึ่งข้าวก่ำที่กลุ่มผลิตข้าวก่ำที่ บ้านนาแสงสาครนี้ จะเป็นข้าวก่ำที่ปราศจากสารเคมี กล่าวคือ ใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ในการปลูกข้าว เพื่อส่งเสริม การดูแลสุขภาพของผู้บริโภค ประกอบกับได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดบึงกาฬ จึงได้มีการรวมกลุ่มของสตรีบ้าน

นาแสงสาคร จัดทำการผลิตข้าวกล้องข้าวเก่าเพื่อสุขภาพออกจำหน่าย โดยกลุ่มผู้บริโภคจะเป็นชาวบ้านนาแสง
สาคร ที่เริ่มบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และประชาชนของอำเภอศรีวิไล
อัตลักษณ์ (ที่โดดเด่น)
ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน นั้นๆ

5. องค์ประกอบของอาหาร (สูตร)

ข้าวเก่าหรือข้าวเหนียวนิล ที่เพาะปลูกด้วยปุ๋ยธรรมชาติ

6. วิธีการ ประกอบอาหาร (บรรยายพร้อมแนบภาพนิ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า 10 ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบที่ปรับเปลี่ยนยุค และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี จำนวน 1 แผ่น)

บรรยาย รูปแบบ วิธีการ แบบดั้งเดิม

(แนบภาพนิ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบดั้งเดิม และ
ภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี)

ส่วนผสม

เครื่องสีข้าว

บรรยาย รูปแบบ วิธีการ แบบปรับเปลี่ยนยุค(ถ้ามี)

(แนบภาพนิ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบที่ปรับเปลี่ยนยุค และ
ภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี)

อุปกรณ์

อุปกรณ์

ผลิตภัณฑ์

7. การสร้างงานและรายได้

7.1 มีความสามารถในการผลิตเชิงปริมาณ พร้อมแสดง สาคิตและจำหน่ายในโอกาสต่างๆ
มี

(ระบุเหตุผล)

7.2 การสร้างงานและรายได้ (ต่อครอบครัว/ชุมชน)

มี บาท/เดือน

8. ชื่อ – สกุล ผู้ประกอบการหรือกลุ่มผู้ประกอบการ

ชื่อ – สกุล ผู้ประกอบการหรือกลุ่มผู้ประกอบการ

นางทองสด ปัดสำราญ

ชื่อ และที่อยู่ของร้านจำหน่ายอาหาร

-

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

บ้านเลขที่ ๘๒ หมู่ ๗ ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ

โทรศัพท์ ๐๘๙ ๙๖๐๖๒๐๖ โทรสาร -

E-mail

-

9. รางวัล/เกียรติคุณที่ได้รับ (ระบุชื่อรางวัล/เกียรติคุณที่ได้รับ หน่วยงานที่มอบ ปีที่ได้รับ)

-

10. ผู้เรียบเรียงข้อมูล/ ผู้บันทึกข้อมูล/ รายชื่อคณะกรรมการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม ผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูล

ผู้เรียบเรียงข้อมูล นางสาวณัฐมน วัฒนวิเศษ

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ

วัน/เดือน/ปี ที่เรียบเรียงข้อมูล วันที่ 26 เดือน กุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2557

ผู้บันทึกข้อมูล นางสาวพิกุล สุปะมา

ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

รายชื่อคณะกรรมการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม ผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูล

1. นายชัตติยา ชัยมณี

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ

2. นางสาวณัฐมน วัฒนวิเศษ

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ

3. ว่าที่ร้อยตรีปรัชญานนท์ ครสาย

ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ

ผู้ตรวจสอบและอนุมัติ นายทวิศักดิ์ เจือจรรย์

ตำแหน่ง วัฒนธรรมจังหวัด

วัน/เดือน/ปี ที่อนุมัติ วันที่ 10 เดือน มิถุนายน ปี พ.ศ. 2557